Приложение № 8 към т. 1, буква „з“

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ОПТИМИЗИРАНЕ НА ВЪТРЕШНАТА СТРУКТУРА НА ПЕРСОНАЛА“

1. ОПИСАНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Чрез програмата се предоставят допълнителни средства за изплащане на обезщетения на персонала при намаляване на числеността му поради промяна в структурата и състава, както и обезщетенията при прекратяване на трудовите правоотношения на друго основание. Финансират се и обезщетения на персонала в резултат на преструктурирането на мрежата чрез закриване или преобразуване на институции от системата на предучилищното и училищното образование.

Брой персонал, получил обезщетения по програмата за 2024 година:

- педагогически специалисти - 8658; в т.ч. 2961, получили обезщетение по чл. 222, ал. 3 от КТ;
- непедагогически персонал - 3602; в т.ч. 1493, получили обезщетение по чл. 222, ал. 3 от КТ.

Необходимостта от оптимизация на структурата на персонала е постоянна поради няколко причини – продължаващи демографски промени в страната, стремежа за повишаване ефективността на разходите на институциите, големия дял на персонала в системата на предучилищното и училищното образование в предпенсионна възраст.

2. ЦЕЛИ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Националната програма е разработена в съответствие с приоритетна област 3 “Мотивирани и креативни учители” на Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030).

2.1. Обща цел на програмата:

Повишаване ефективността на публичните разходи за образование чрез оптимизиране на вътрешната структура на персонала в институциите от системата на предучилищното и училищното образование. Повишаване на привлекателността на учителската професия.

2.2. Териториален обхват на програмата:

Национален – всички държавни и общински детски градини и училища, центрове за подкрепа на личностното развитие (ЦПЛР), регионални центрове за подкрепа на процеса на

ПРОЕКТ

приобщаващото образование (РЦПППО), Национален дворец на децата (НДД) и Логопедичен център (ЛЦ) – София.

3. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

Брой персонал, получил обезщетения по програмата:

- педагогически специалисти - 8700; в т.ч. 3000, получили обезщетение по чл. 222, ал. 3 от КТ;
- непедагогически персонал - 3600; в т.ч. 1500, получили обезщетение по чл. 222, ал. 3 от КТ.

4. ЦЕЛЕВА ГРУПА

Педагогически специалисти и непедагогически персонал в държавни или общински институции от системата на предучилищното и училищното образование (всички държавни и общински детски градини и училища, центрове за подкрепа на личностното развитие (ЦПЛР), регионални центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование (РЦПППО), Национален дворец на децата (НДД) и Логопедичен център (ЛЦ)).

5. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Процесите на оптимизация на структурата на персонала поставят изисквания към създаване на защитни механизми по отношение на осигуряване на необходимия финансов ресурс за изплащане на обезщетения на персонала, свързани с прекратяването на трудовите правоотношения. С изпълнението на дейността, заложена в Национална програма „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“, се очаква положителен ефект чрез повишаване на ефективността от разходването на публичните средства за образование.

6. БЮЖЕТ

Общ бюджет на програмата: 127 000 000 лв.

7. ДОПУСТИМИ КАНДИДАТИ

Всички държавни и общински детски градини и училища, центрове за подкрепа на личностното развитие (ЦПЛР), регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование (РЦПППО), Националният дворец на децата (НДД) и Логопедичният център (ЛЦ) – чрез бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет.

8. СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Срок на програмата – 05.11.2025 г.

ПРОЕКТ

9. МЕХАНИЗЪМ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОТЧИТАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

9.1. Мониторинг:

При реализацията на програмата се осъществява мониторинг от регионалните управления на образованието и първостепенните разпоредители с бюджет (ПРБ), базиран на пряката и на обратната връзка между организациите, имащи отношение по изпълнението на целите на програмата съгласно утвърдените им правила за дейността.

9.2. Оценка на изпълнението:

Отчетите се потвърждават от ПРБ в модул „Годишен отчет“ в електронната платформа за кандидатстване по националната програма. ПРБ следва да прикачи в модула декларация за достоверност на данните, посочени в отчета, и да посочи установените при извършената проверка суми за възстановяване.

За разходите, финансирани със средства от програмата, се води отделна аналитична отчетност от бенефициентите.

След обобщаването на окончателните отчети комисията изготвя отчет за резултатите от изпълнението на програмата. Отчетът съдържа изчерпателна информация за постигнатите крайни резултати от реализацията на програмата въз основа на извършения мониторинг. Отчетът се публикува на сайта на МОН като част от общия отчет за изпълнение на националните програми.

10. ДЕМАРКАЦИЯ И ДОПЪЛНЯЕМОСТ С ДРУГИ НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ ИЛИ ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИ ИЛИ ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

10.1. Дейностите и средствата по националната програма не могат да дублират дейности и средства с еднакво предназначение по други национални програми за развитие на образованието, друго национално финансиране, фондовете на Европейския съюз, както и други донорски програми, което се декларира от съответния бенефициент, подал проектно предложение/искане за финансиране.

10.2. Декларацията по т. 12.1. е задължителна и следва да съдържа следния текст: „Декларирам, че дейностите, за които кандидатствам, не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема или процедура от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма“.

11. ДОПУСТИМИ ДЕЙНОСТИ И СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

ПРОЕКТ

Осигуряване на средства за изплащане на обезщетения на персонала по т. 4 при прекратяване на трудовите правоотношения съгласно Кодекса на труда за периода 01.11.2024 – 05.11.2025 г.

12. ДОПУСТИМИ РАЗХОДИ И ЕТАПИ НА ФИНАНСИРАНЕ

12.1.Допустими разходи:

Осигуряване на средства за обезщетенията на персонала по чл. 221, ал. 1, чл. 222, ал. 1, ал. 2 и ал. 3 и 50% от сумата по чл. 224 от Кодекса на труда и дължимите осигурителни вноски за обезщетенията по чл. 222, ал. 1 от Кодекса на труда.

По-големи размери на обезщетенията по чл. 222, ал. 3 от Кодекса на труда се финансират в следните случаи:

- на педагогически специалист, ако отговаря на условията на чл. 219, ал. 6 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) - не повече от 11 брутни работни заплати;

- на работници и служители, които са придобили 10 години трудов стаж през последните 20 години при същия работодател - не повече от 8,5 брутни заплати.

Не се финансират или се възстановяват получените обезщетения на персонала по чл. 221, ал. 1, чл. 222, ал. 1 и чл. 224 от Кодекса на труда и дължимите осигурителни вноски за обезщетенията по чл. 222, ал. 1 от Кодекса на труда за лица, които след прекратяване на трудовите правоотношения бъдат наети на трудов договор от същия работодател в срок до 5 ноември 2025 г. Обстоятелството се удостоверява с декларация, подписана от директора на институцията. Ограничението за финансиране на обезщетения не важи при назначаване на длъжност „директор“ на лице, което е било в трудови правоотношения с институцията в срока на програмата и/или е заемало временно длъжността „директор“ до провеждането на конкурс.

12.2. Етапи на финансиране:

Финансирането се извършва на четири етапа след обработка и обобщаване на формулярите, подадени в електронната платформа от ПРБ/РУО в сроковете по т. 14.2.

Обезщетения, основанието за които е възникнало по заповеди, издадени през ноември и декември 2024 година, се включват при първото подаване на формуляри за 2025 г.

Не се допуска включването на едни и същи обезщетения за едно и също лице в повече от един формуляр.

Първостепенният разпоредител с бюджет (ПРБ) предоставя на институциите одобрените средства в срок до 7 работни дни от получаването им.

13. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

ПРОЕКТ

Директорите на институциите от системата на предучилищното и училищното образование подават в електронната платформа за кандидатстване формуляр и справка за дължимите обезщетения, придружени с копия на заповедите за прекратяване на трудовите правоотношения с лицата. За обезщетенията по чл. 222, ал. 1 от Кодекса на труда се прилага копие на декларация от лицето, че не е започнало работа след прекратяване на трудовото правоотношение в рамките на срока, за който се дължи обезщетението, и декларация за обстоятелствата по т. 12.1.

Министерствата и общините потвърждават чрез електронната платформа за кандидатстване по национални програми формулярите за участие, придружени със справки за дължимите обезщетения. Към потвърдения формуляр ПРБ прилага декларация от свое име, че представените от институциите документи са проверени и отговарят на изискванията на програмата.

Първостепенният разпоредител с бюджет може да изиска и други допълнителни документи, удостоверяващи посочените в заявките данни.

При закриване на институции от системата на предучилищното и училищното образование заявката до ПРБ/РУО се подава от определената комисия по ликвидацията. В този случай не се прилага декларацията по т. 12.1.

Регионалните управления на образованието потвърждават в електронната платформа за кандидатстване формуляр за държавните институции от съответната област, финансирани чрез бюджета на Министерството на образованието и науката (МОН).

Средствата за обезщетенията се предоставят на институциите чрез финансиращия орган. Не се финансират предложения за участие, които не са окомплектовани с необходимите документи.

14. ПРОЦЕДУРА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ И ОДОБРЕНИЕ НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ

14.1. Изисквани документи:

- формуляр за участие, справки за дължимите обезщетения и декларация от ПРБ по образец, подадени в електронната платформа за кандидатстване на националната програма;
- декларация от директора за недопускане на двойно финансиране (съгласно т. 10.2. от националната програма).

14.2. Срок на подаване:

ПРОЕКТ

Формулярите се одобряват от ПРБ/РУО в електронната платформа за кандидатстване по националната програма не по-късно от следните срокове: до 10 работни дни след одобряването на програмата от Министерския съвет, до 15 юли, до 15 септември и до 5 ноември 2025 г. Последният срок за подаване на формуляри е 5 ноември 2025 г. Директорите на институциите от системата на предучилищното и училищното образование подават в електронната платформа за кандидатстване заявки до първостепенния си разпоредител с бюджет до пет работни дни преди посочените по-горе срокове.

14.3. Принципи на финансиране:

Финансирането се извършва въз основа на одобрените формуляри за участие и приложенията към тях, които са подадени в електронната платформа за кандидатстване по национални програми. Формулярите се одобряват от първостепенните разпоредители с бюджет - Министерството на културата, Министерството на младежта и спорта и общините. За държавните институции, финансирани чрез бюджета на МОН, формулярите се одобряват от регионалните управления на образованието.

Възстановените в срока на изпълнение на програмата средства от институциите поради повторно назначени лица се посочват във формуляра за участие за съответния етап на финансиране и следва да се приспаднат от общата стойност на заявената сума.

14.4. Одобряване на формулярите за участие:

За организиране и координиране на дейностите по разглеждане, одобряване, контрол и наблюдение на програмата се създава комисия. Комисията проверява и обобщава формулярите, подадени от ПРБ, до 10 работни дни след срока по т. 14.2 и предлага за одобрение на министъра на образованието и науката протокол с решенията и списък по ПРБ със заявените за финансиране суми за съответния период.

14.5. Критерии за одобряване:

Попълнен и заверен от първостепенния разпоредител с бюджет формуляр за участие и приложенията към него, подадени в електронната платформа за кандидатстване на националната програма в определения срок.

Когато сумата на получените формуляри превиши осигурените средства, одобрените за този етап предложения се намаляват пропорционално до достигане размера на разполагаемите средства. След изчерпването на средствата се преустановява разглеждането на нови формуляри.

15. ОТЧИТАНЕ НА ПРОЕКТИТЕ

ПРОЕКТ

Първостепенните разпоредители с бюджет в срок до 30 януари 2026 г. извършват проверка на институциите, получили средства по програмата за 2024 година за целевото им използване. На проверка подлежи и условието по т. 12.1 за повторно наети лица в срок до 5 ноември 2025 година.

При установено несъответствие с подадената декларация или наличие на неусвоени средства общинските институции възстановяват средствата по бюджета на ПРБ в срок до 10 февруари 2026 г. Държавните училища, държавните ЦСОП, РЦПППО, НДД и ЛЦ, включени в СЕБРА, възстановяват средствата по ред, определен от ПРБ, след получаването на преходните си остатъци от 2025 година.

В срок до 28.02.2026 г. ПРБ представят окончателен отчет за изразходването на средствата по програмата чрез модул „Годишен отчет“ на електронната платформа на програмата, като въвеждат и възстановените след извършената проверка суми. За държавните институции, финансирани чрез бюджета на Министерството на образованието и науката, проверката се извършва от регионалните управления на образованието (РУО).

В случаите на предоставяне на средства за обезщетения на закрити или преобразувани институции РУО извършва проверка за разходването на средствата от съответния ПРБ и в срок до 28 февруари 2026 г. информира МОН за резултатите. Ако има обжалване на заповедта на министъра на образованието и науката за закриване/преобразуване, РУО проверява дали трудовите договори на лицата са били реално прекратени към датата на подаване на формуляра.

ПРОЕКТ